

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

KLÓFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben háshoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Bákócz-utca 20. sz. Telefonszám: 300.
Kéziratok nem adatkak vissza.
Hirdetések árszabály szerint.

Bankok szervezkedése.

(K. Ö.) A magyar pénzüzetek nem igen panaszkodhatnak arról, hogy rossz sorsuk lenne. Szegények vagyunk, de jól élünk, mondja a magyar. Es amennyiben saját jövedelmükből nem futja, adósságot csinálunk. Soha annyit a hasznos és káros hitelről nem beszéltünk, mint a napokban a végrehajtási novellával kapcsolatosan és ha már haszna nem is lesz a hosszú vitának, annyit kétségtelenül megállapítottunk, hogy jobban értünk a fogyasztási, mint a befektetési hitel igénybevételéhez. Ebből azonban hasznuk csupán a pénzüzeteknek van, melyek kizárólagosan a fogyasztási hitel nyújtására rendezkedtek be.

Fényes üzleteket csináltak, tartalék tőkéket gyűjtöttek, palotákat építettek, de a magyar társadalmat gazdaságilag lábra állítani nem tudták. Mert a magyar ember sohasem hal meg, örökké lehet adósságot csinálni, csak legyen, aki a váltót aláírja. Es ezt pénzüzeteink jól tudják. Miért nem tennék meg nekünk azt a szivességet, hogy lemondva a pénznek a gazdasági viszonyok emelését célzó hivatásáról és a hitelnek a nagy Széchenyi által megálmodott jelenségéről, a hivatottság és szakavatottság nélkül a pénz egyszerű forgatására adták magokat. Lám milyen egyszerű a dolog. Az adós kapja 8 százalékra. A pénzüzetet 6 százalékra. A különbözet a pénzüzetet haszna. Es ezek az ugynevezett magyar pénzkapitások.

Pénzüzeteink azonban gondoltak egy merészet és nagyot. Minek jusson az eladósodott magyar társadalom a verseny révén olcsóbb pénzhez és kedvezőbb hitelhez, mikor megfelelő csalafintasággal ennek utját lehet állni. Persze pénzügyi műnyelven ezt valami nagy zsenialitásnak fogják lapjaink feltüntetni, kolott az semmi egyéb, mint az adós zsebére való spekuláció.

A fővárosi pénzüzetek ugyanis elhatározták, hogy kartellt kötnek, mely a kartellirozott pénzüzeteket egyöntetű üzleteljárásra kényszerítené.

Ez más szóval annyit jelent, hogy a vizszeszámolásból élő vidéki pénzüzeteink, melyek a magyar társadalom egészét alimentálják, bárhova is fordulnak, egyforma feltételek mellett

fognak pénzt kapni. Es ha a kartell azt fogja mondani, hogy nincs pénz, egyszerűen nem lesz pénz. Ráülnek a pénzre és a gazdasági élet vérkeringése elakadt.

A gazdasági élet fő éltető eleme a szabad verseny. Aki ennek véget vet, az vétkezik legfőbb érdekeink ellen és közkormányzat és társadalom részéről a lehető legszigorubb megtorlást igényli. Azt mondják, az egész akció mögött az Osztrák-Magyar bank lappang. Nem tudjuk, igaz-e. Ha igaz, annál rosszabb az Osztrák-Magyar bankra nézve, mely ezzel a kiroháással végképpen eljátszotta kised játékát. Célja csak az lehet, hogy a nagy bankok kartellirozásával a hitelt alkalmas időben restringálja olyképpen hogy kizsarolja a bankszabadalom megújítását. Minthogy azonban az önálló bank nélkül az önálló vámterület elképzelhetetlen, valami uton módon ezt meg kell akadályozni. Vidéki pénzüzeteink már is érzik annak a veszedelmes helyzetnek a következményeit, mely abból fog előállni, ha a kartell a szabad versenyt megfojtja és törvényes érdekképviseleteik útján hangosan panaszkodnak. Ez azonban nem elég. A néhány évvel ezelőtt megalakult központi bankjuknak csak most lesz meg az igazi jelentősége. Eddig is volt, de a szabad verseny révén kevésbé volt érezhető a központosított tőke zsaroló hatalma. Tesék akcióba lépni és amennyiben a budapesti pénzüzetek kartellje életbe lép, léptessék életbe a vidéki pénzüzetek kartelljét. Attól nem kell tartanunk, hogy egy kartell helyett kétőt kapunk, mert ha a kormány hivatása magaslatán áll, hatalmi eszközzel könnyen távol tarthatja az Osztrák-Magyar bankot a tervezett kartelltól és kénytelen lesz szabályozni hitelviszonyainkat.

Hányszor siettünk pénzüzeteink segítségére, valahányszor bajban voltak. Reméljük, most is tudunk tenni, mikor arról van szó, hogy a bankok egy veszedelmes akcióját lehetetlenné tegyük.

Miért mer minden jöttment packázni velünk, többségben levő, magyar katolikusokkal? Mert nincs erős sajtónk. Ha nincs, hát legyen! Lesz, csak lépjenek be mindnyájan a
KATH. SAJTÓEGYESÜLETBE

Alku az adóügyi tanácsnokságra.

Biz ez egy kicsit furcsa, de igaz. Két lap írta meg. Az egyik félhivatalos jelleggel kérédik, s ezért kétségbe nem vonjuk a híret, no a másik meg, a pajeszes és káftános sajtó legujabb csemetéje, ennek meg érdekében fekiúdt a hír megírása.

Boncoljuk csak e hirt. Teljesen tárgyilagosaak leszünk, mert a dolog fontossága megkívánja, hogy harag nélkül tárgyaljuk. Színezni sem szabad, mert az úgy komoly-sága a természetes színt kívánja meg.

Mindenekelőtt magát a hirt. Ez így szól:

Az új szervezési szabályrendeletben azt tervezik, hogy az adóügyi tanácsnoki állást megszüntetik. Ehelyett lesz adóhivatali főnök, akit életfogytiglan választanak, akinek az eddiginél magasabb fizetést adnak. Minde az azonban csak azért történik meg, mert az ezen állás betöltésére vonatkozó megbeszélések folyamán a polgármester által kiválasztott leendő adóhivatali főnök ezen állást csak így akarja elfogadni.

Most áttérhetünk a leendő adóhivatali főnökre.

Gulyás titkár.

Amint az említett két lap megtudta, hogy a polgármester a leendő adóhivatali főnökséget Gulyás zombori pénzügyi titkárral akarja betölteni, siettek ezt megírni.

Gulyás ugyanis nem kiválasztottja zsidó fajú polgártársainknak. Gondolták tehát magukban, hogy jó lesz indiskréciót elkövetni. Jó lesz Gulyás személyétől elidegeníteni a közönséget, mely az adórról nem valami szívesen hall. Es mert oly körülmények között hozhatták forgalomba a nevét, amely körülmények már maguk is ellenszenvesek, tehát rajta, fordítsuk ezen ellenszenvet a név viselője ellen is.

Pedig bizony Gulyás, pénzügyi titkár komoly, kötelességtudó hivatalnok, még a zsidó bankártól, a zsidó alliansztól sem ijed meg, ha kötelességének hűségese teljeseítéséről van szó. Es ha majd az lesz a kérdés megválassza-e? a törvényhatósági bizottság ne hallgasson a zsidó lapok „jojtótásáról”, amelynek a taktikája ez egyszer rettenetesen visszafelé sült el, amit Biró Károly dr. polgármester aligha köszön meg nekik.

Hogy Gyulyás bizonyos föltételek alatt hajlandó csak a neki szánt állást elfoglalni, ezt természetesnek tartjuk. Mostani jól dótált, tekintélyes, biztos állásával nem bánhatik úgy, mint Csákiszalmával.

Most megjegyezhetné valaki, hogy hiszen a két lap a legnagyobb tisztelettel emlékezik meg Gulyásról. Megengedjük. Erre azonban nekünk ez a feleletünk.

Nem hisszük el, hogy az egyik fajlap, félhivatalos jelleggel kérédvén, oly ostobaságot kövessen el, hogy hasonló dolgok megírásával a polgármestert komprommitálni akarja. A másik legujabb pajeszes és káftános sajtó meg nagyon jól tudja, hogyan kell a faji érdekeket mindenféle közérdek leple alá rejtegetni. Amit irtak, annak megvan tehát a háttere.

Ezek után áttérhetünk a dolog másik részére, ami fontosabb, mert hiszen Szabadka törvényhatósági bizottságában még nem zsidók választanak, s bármint vélekednek is ezek egyénekről, véleményük nem sokat nyom a latban. Ez a másik rész az

alku.

Nem tudjuk másnak nevezni.

Mi a polgármester ténykedéséről mindig a legnagyobb tárgyilagossággal emlékezünk meg. Most sem lépünk át a tárgyilagosság határát egyetlen betűvel sem.

Mindenekelőtt is különösnek tartjuk, hogy éppen az adóügyi tanácsnokságnál akarja a szervezési szabályrendeletben kimondani, hogy ezen állásra, bárminő címe legyen is ezentul, életfogytiglan választják meg a fő-tisztviselőt. Hiszen tudja, hogy a közgyűlés a rendőrkapitányoknak hasonló kérelmét me-reven elutasította azon elv alapján, hogy az autonóm jogokhoz tartozó időszakonkinti választásról való lemondás az autonómjogok megcsorbitása. De meg azért sem akarta az időszakonkinti választás jogát feladni, mert ezt közvetett buzdításnak tartja a kötele-ség teljesítéséhez, s nagyobb ellenőrzési erőt lát benne a hivatalnokkal szemben, mint akármilyen szervezett ellenőri tisztviselő-ségben. Tudja azt is, hogy a m. kir. belügy-miniszter is elfogadta a törvényhatósági bi-zottság közgyűlésének ezen álláspontját.

Amde ezen kívül még valami érthetetlen dolgot kell megállapítanunk.

Egyáltalában összeférhetetlennek tartjuk, hogy a polgármester, vagy akárki is, kiválasszon magának valakit, bárki legyen is ez a valaki, még ha maga a pénzügyminisz-ter is, s ezzel megbeszélje, hogy minő fel-tételeket szab ahhoz, ha ennek vagy annak megválasztják.

A polgármesteri méltóság, a polgár-mesteri tekintély előtt kalapot emelünk, de még a méltóságnak sincs meg az a joga, hogy a törvényhatósági bizottság szavazata fölött rendelkezék, különösen nincs meg, az a joga hogy e szavazat fölötti rendelkezés előtt még feltételeket is szabason a megválasztandó által, a törvényhatósági bizottság tekintélye-nek rovására.

Mi ezzel nem a polgármester személyét bíráltuk; ismétljük, mindig elismeréssel nyilatkoztunk róla. De ezen eljárásáról érte-sülve, lehetetlen rá nem mutatnunk azon vi-szásságra, mely a polgármesteri tekintély és a törvényhatósági bizottság tekintélye között, emennek rovására támadt. Ahol ily viszásságok előfordulhatnak, ott fel kell tételeznünk, hogy a dolgok rendjében zavar van, vagy zavar készül lenni. Már pe-dig e zavart meg kell akadályozni azoknak, akiknek a megakadályozáshoz joga van. Mi a dolgok egyszerű regisztrálásával és tárgyilagos megvilágításával eleget tettünk köte-lességünknek.

Uj regényünk.

Most közölt érdekfeszítő regényünk vé-gét szombati számunkban közöljük. Uj :- regényt kezdünk, Gréville-nek :-

KLEOPATRA

című érdekfeszítő regényét. — A regény tárgyát a francia író az orosz cári udvar életéből merítette. Leírásai, az orosz udvari élet ismertetésének közvetlensége, alakjainak eredetisége, a regény ese-ményeinek érdekessége bizonyára mind-végig lekötő olvasóink figyelmét. — Most is, mint mindig, gondot fordítottunk arra, hogy regényünk ingerlő érdekessége mellett is megtartsa azon jellemvonását, hogy minden család aggodalom nélkül bocsáthassa be otthonába. — Meg va-gyunk róla győződve, hogy olvasóink érdeklődését a regény mindenegy-es :- folytatása csak növelni fogja. :-

Felkérjük tudósítóinkat és mindazo-kat, akik lapunkkal levélileg óhajtá-nak érintkezni, hogy ezentul lapunk-nak szánt leveleiket így címezzék

SZÖVETKEZETI NYOMDA
és
HIRLAPKIADÓ VÁLLALAT
SZABADKA.

HIREK.

Tájékoztató.

Julius 25. Anna-bál Palioson.

Augusztus 2. Az ipartestület tancmulat-sága az ipartestület helyiségében.

— **Érseki adomány.** Városv Gyula dr. kalocsai érsek ur, a zombori r. kath. legény-egylet fővédnöke, kétszáz koronát adomá-nyozott a zombori r. kath. legényegyletnek.

— **Egyházmegyei hírek.** Az érseki hatóság Csatalinác Mátyást a szabadkai szent Teréz plébániára, Erdődy Gyula ujmisést Keczelre helyezte kápláni minőségben.

— **Kersh Mihály utóda.** Az érseki hatóság Kersch Mihály helyére dr. Kostyalik Antal nevezte ki hitoktatóvá.

— **Gazdasági munkás kitüntetése.** Orosik Mátyás, monolyi gazdasági cselédnek, aki 32 évig állt hűségesen özv. Török Pé-terné szolgálatában, a napokban adta át Sztrilich Béla, járási főszolgabíró a földmi-velésügyi miniszter díszoklevelét és 100 ko-rona jutalmát buzdító, elismerő beszéd kísé-retében.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter Tacsovsky József lipótvári orszá-gos fegyintézeti őrparancsnokot fogház fel-ügyelői minőségben a zombori kir. ügyész-séghez hivatalból áthelyezte.

— **A sándori párbér.** Ismeretes, hogy a törvényhatósági bizottság közgyűlése a sándori párbért évi 800 koronával megvál-totta. Ezen közgyűlési határozatot a belügy-miniszter most jóváhagyta.

— **Gazdák az ipartörvényjavaslat ellen.** Az aradvármegyei Gazdasági Egyesü-let átiratot intézett az összes vármegyei gazda-sági egyesületekhez, melyben felhívja figyel-müket a készülő ipartörvény sérelmes intéz-kedéseire s egyuttal felhívta a gazdatársadalmi szervezeteket, hogy foglaljanak állást az ipartörvényjavaslatnak a gazdákat érintő sé-relmes szakaszai ellen. Ilyen tartalomú felirattal fordult a földmívelésügyi minisz-terhez is. Az aradvármegyei Gazdasági Egye-sület ezen átiratát legújabbán a Zala vár-megyei Gazdasági Egyesület tette magáévá, hasonló szelemben feliratot intézvé a kor-mányhoz a kifogásolt szakaszok megváltoz-tatása érdekében.

— **Városi közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1908. évi július hó 18-án (szombat) délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

— **Megfelebbezett tanítóné választás.** Zentáról írják, hogy Beretka Károly tanító megfelebbezte Ujházy Annának tanítónővé történt megválasztását azért, mert ez kérvé-nyét állítólag elkésve adta be.

— **Nem lesz nőpincér.** A szabadkai vendéglősök és kávéosok azon kérelemmel járultak a tanácshoz, engedné meg nekik, hogy nőpincérokat alkalmazzanak. A tegnapi tanácsülés e kérelmet elutasította.

— **Védekezés a vértetű ellen.** Több oldalról hozzánk intézett levelekből olvas-suk, hogy rendkívül elszaporodott a vértetű amely ez almafákat elpusztulással fenyegeti. Ajánlatos tehát, ha gazdák almafákat ala-posan megvizsgálják és a törzs sebhelyes, forradásos helyeit, a galyrepedéseket, az idei hajtásokat, a galyvégeket s a fattyuhajtáso-kat s ha azokon fehér, gyapjuszerű, penész-kinézésű válladék látható, mely alatt ha szét nyomjuk, vérpiros nedvesség észlelhető, ak-

kor azonnal fogjanak az irtásához, mert ha elhanyagolják 4-5 év alatt az egész fa el-pusztulhat. Ezt pedig csakis a vértetűnek alkalmas szerekkel való pusztítása által le-het meg akadályozni.

— **Fráter Loránd — völegény.** Fráter Loránd, a volt huszárkapitány s a híres nóta-költő, a kinek büvös bájos dalai közismertek — mint értesülünk — völegény lett. „Fráter Lorand eljegyezte Plósz Jelenka kisasszonyt“ Ennyi mindössze a hír, a melyhez egyik fő-városi lap még az alábbi kedves s a menyasz-szonyhoz irt verset közli:

Még itt a nyár s az akácia
Letette már koszoruját,
Nem is kérdik, miért tette le?
A faluban ugys tudják,
Ott suttogják lombja alatt,
Fülemile dala mellett:
Menyasszonyi koszorunak
Az az akác virág kellett.

Most kezdett a nótás legény
Legszebb nótájába...
Menj csak szép lány, mosolyogva
Akáclobos falujába;
Ott, ahol a magyar földön
Minden fűszál jótestvére:
Hü párjának virág nyílik
Hej, de minden lépésére.

— **Pályázat.** A zombori m. kir. pénz-ügyigazgatóság az ottani üresedésben levő irodatisztai állásra pályázatot hirdet.

— **A férj felesége.** Székesfehérvárról írják: Kisláng fehérmegyei községben su-lyos családi tragédia játszódott le. Tóth Ist-ván harminckét esztendőös parasztagzda ál-landóan verte a feleségét, mire az asszony két gyermekével átköltözött apjához, Gás-pár Péterhez. Tóth István sokat kérte fele-ségét, hogy jöjjön vissza, de az asszony nem hajlott a szóra. Tegnap éjjel Tóth Ist-ván élesre fent fejszével átment apósa por-tájára s követelte, hogy felesége térjen vissza házába. Az asszony épp aratáson volt. Az öregek csitították a felbőszült Tóth Istvánt de nem sok sikerrel, mert ez egyszerre fel-kapta baltáját s agyonsújtotta Tóth Gáspár-nét. Aztán egyre hadonászott a fejszével és súlyosan megsebesítette két gyermekét. Vé-geztül felgyújtotta a házat és futásnak eredt. A rendőrök kora reggel fogták el a vérengző embert. Beszállították a székesfehérvári tör-vényszék fogházába.

— **Lépfene.** Moholon, amint a királyi állatorvos jelenti, a lépfene ismét föllépett.

— **Szélhámosok körözése.** Somogy-vármegye alispánjától ma érdekes körözés érkezett rendőrségünkhöz. A körözvényt ki-sérő átiratban elmondja Somogyvármegye alispánja, hogy a napokban Kaposvárt két utazó jelent meg Halmos Imre nagybirtokos-nál, kik előadták, hogy ők egy késmárki nagy cég utazói. Az egyik, ki magát Hor-váth Lajosnak mutatta be, előadta, hogy ő a magyar ipar felvirágoztatása érdekében utazik csak. Majd kétségbeesett arccal mon-dotta el, hogy a vasuton hamis kártyások-kal jött össze, kik tőle 2200 koronát nyer-tek el. Minthogy a 2200 koronára föltétlen szüksége van, azt az ajánlatot tette a nagy-birtokosnak, hogy vegye át tőle a körülbe-lül 4000 koronát érő argyüjteményt 2200 koronáért, mit két nap alatt visszavált. Hal-mos Imre rövid gondolkodás után lefizette a kért összeget és átvette az árukat. Nem nyugodott azonban meg teljesen. Szakértő-ket hívatott, kik az összes árut 180 koronára becsülték. Ekkor látta, hogy rútul be van csapva. A két szélhámos természetesen el-tűnt és most országosan körözik.

— **Elgázolt munkásfiu.** Majoros Ist-ván, tizennégy éves munkás a gombos—pa-lánkai vasutvonalon homokot talicskáz. Ma reggel homokkal teli talicskáját a sinek mellett tolva, nem vette észre, hogy mö-götte egy teherkocsi gurul feléje a sineken. Mire észrevette, akkora már annyira közel volt hozzá a kocsi, hogy nem ugorhatott félre, s így elüttette homlokával a sinekre bukott. A kocsi kerekei összezúzták a homlokát.

— **Talált hulla.** A palicsi csendőrség jelenti, hogy az ottani vasuti őrház közelében, a kukoricásban egy feloszlásnak indult hullát találtak. Valószínűnek tartják, hogy öngyilkos ember hullája, mert a kezében revolvért tartott.

— **Zsebtolvajlás a vonaton.** Kronhauser Lajos, vasutépítési felügyelő, debreczeni lakos, ma éjszaka Debreczenből Szabadkára utazott. A szeged-rókusai állomáson még meg volt a pénze, Szabadkán azonban már csak hült helyét találta felvágott kabátzsebben. Ellopott pénzesládájában hetven korona s egyéb értékpapír volt.

— **Összeégett leánya.** Bartulof Erzsébet, szanádi földművesnő hazulról távozva magára hagyta hatodfél éves kis leányát, aki az udvaron játszott. Az egyedül maradt kis csike bement a konyhába, s itt a tüzzel kezdett játszani, amitől ruhája lángot fogott. Mikor a hazajövő anya leánykájára sikoltozását hallva, a konyhába rohant akkor ez már lángba volt borulva. Mire a tüzet eloltották a kis Mariska teste teljesen összeégett.

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a múlt tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjúságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynegyed hold akácokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvetetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-29

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Roszul járt szabadkai munkások.

Az első magyar aszfaltársaságnak egyik ügynevezett mérnöke, valami Holland nevű (ámde azért nem hollandus, mert a nevek csalják), Szabadkáról tizenhét szabadkai munkást szerződtetett Fiuméba az aszfalt munkálatokhoz, óránként 30 fillér bérért.

Ez a tizenhét becsületes munkás leutazott Fiuméba. Mikor azonban munkába akartak állni, a Jakaboktól táncoltatott vörös munkások nem engedték őket munkába állni 30 fillérért, hanem azt kívánták tőlük, hogy ők is 40 fillért követeljenek a mérnök urtól, mert Fiumében ennyi az árszabály.

A vörösök lelketlensége nem törődött azzal, hogy a becsületes szabadkaiaknak kenyerük sincs, nem engedték őket dolgozni. Ilyen a vörös szeretet, ilyen a vörös méltányosság: haljon éhen a munkás, de legyen a szervezet rabszolgája. Szinte undort, megvetést keltenek maguk iránt.

Ha a mérnök megadja a szabadkaiaknak is a 40 fillért, nem beszélnek lelketlenségről. De erről a mérnök hallani sem akart. Étlen, szomjan térferegtek a szabadkaiak Fiume utcáin. A vörösök miatt nem dolgozhattak, a lelketlen mérnök pedig, aki ismerte, vagy legalább ismernie kellett a fiemei árszabályt, egyszerűen elutasította őket. Nem fizette meg nekik még az utiköltséget sem, e helyett durvasággal felelt nekik, nem törődve a szerződéssel. A vörös munkástársak pedig dehogy segítettek nekik. Nem hogy a saját pénzükből nem adtak nekik, még csak azt sem engedték meg, hogy nehány napi munkával a mindennapi kenyeret s az utiköltséget megkeressék.

A szabadkaiak azt gondolták, hogy külföldön vannak, nem tudták kihez forduljanak segítségért. Végre azután a rendőrnök is feltűntek, s így a szegényeket kötött utlevéllel szállították haza.

A magyar aszfaltársaság is jól tenné, ha nem olyan mérnököt alkalmaz, aki a munkásokkal ilyen hollandusan bánik el.

Életmentő fodrász.

— Saját tudósítónktól. —

Izgalmas jelenetek voltak tanui vasárnap délután azok a zentaiak, akik a nagy meleg dacára is a Tisza partján sétáltak.

Farkas János, tiszaparti lakos, három leány kíséretében csónakba ült, hogy a homokpartra evezze, ott megfürödjének. A Tisza közepéig zavartalanul ment a csónakázás, ott azonban az inceselkedés szelleme megszállta a csónakázókat. A csónakot himbálni kezdték, s addig himbálták, míg az egy erősebb lökésre egyik peremével a víz színe alá került. A csónak egyetlen pillanat alatt megtelt vízzel.

Farkas János, a férfi, legelőször vesztette el bátorságát, s nem törődve lovagi kötelességekkel a vízbe ugrott s a partra uszott.

A három leány segítség nélkül, sikoltozva, jajveszékelve küzdött a habokkal. Menthetetlenül a Tisza hullámai között lelik halálukat, ha véletlenül Lazits Milán, fodrász arra nem csónakázik.

Amikor a lovagias, bátorlelkű fodrász meghallotta a fuldokló lányok jajveszékését, erős evezősapásokkal hozzájuk irányította csónakját, s szinte emberfeletti erővel egymás után a csónakjába emelte s megmentette őket a biztos halláltól.

A parton ekkor már nagy tömeg nézte a halállal küzdő Lázityot, a ki a lányokat a csónakba emelve nyugodtan partra evezett és szárazra tette a víztől csurgó leányokat. A közönség lelkes éljenzéssel, hangos ovációkkal fogadta az életmentőt, amit a gyáva gavallér alighanem irigykedve nézett a Tisza tulsó partjáról.

Ismerőseink körében terjesztük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

IRODALOM.

— **De Profundis.** E cím alatt gyűjtötte egybe s adta ki verseit Magyarits Mihály Ferenc, a zombori legényegylet könyvtárnoka. A versekhez az előszót G. J. írta. Tizenkilencéves ifjú szív ritka kincsei foglaltatnak ebben a könyvben, mondja az előszó. Elő hit, forró szeretet sugallja annak minden sorát. A verses kötet megrendelhető a Pázmáneum nyomdájánál Budapesten (VIII. Főherceg Sándor-utca 26.) és a szerzőnél Zomborban (Geyza-utca 4.) A kötet ára 1 kor 50 fill.

Legolcsóbb és legjobb

A „TERÉZIA“ LEVÉLPAPÍR

— szép Ivori színben, —
tükör sima felületű, kellemes írás.

50 duplex boríték és 50 levélpapír
— díszes dobozban 1.40 fillér —

HEUMANN MÓR
papirkereskedésében Szabadkán.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőrönczy Ernő. 168

Az öreg pápa, a földkerekség legnagyobb lángelméje, nem mosolygott Gondo atya beszédjére, sőt inkább egyszerre komolyra vált arca.

— Helytelenül cselekedtél, elhibáztad a dolgot, — felelte rá.

Pár pillanatig elgondolkozva nézett maga elé, aztán folytatta újra: Bizonyára nem láttad még Orviétó dómját?

— Nem, szentséges atyám.

— Menj oda, nézd körül, — utasítá a pápa, — s ha majd visszatérsz, elfogod mondani, mit láttál rajta.

Gondo atya készséggel fogadta a Szent-
atya parancsát. Orviétóba érve alaposan megzemlélté a templomot s két nap múltán visszatér a Vatikánba újra.

— Nos, mit láttál Orviétóban? — kérde tőle a pápa.

A szerzetes elbeszélte, hogy az egyik kápolnában Luca Signorelli egy freskóját pillantotta meg, mely az „utolsó dolgok”-at ábrázolja. O azonban sem az „utolsó ítélet” sem a „halottak föltámadását” nem nézte meg hosszasan, mert minden figyelmét az a nagy festmény vonta magára, mely „Az Antikrisztus csodái” nevet viseli.

— S mit láttál a festményen? — tudakolta a pápa.

Eszrevettem, hogy Signorelli azt Antikrisztus, oly szegény, igénytelen embernek rajzolja, mint az Isten Fia volt a földön. Szakasztott olyan ruhát adott, sőt még Hónek vonásait is odakölesönözte neki.

Láttam azt is, mint épül föl újra egy beteg, mikor az Antikrisztus lábai elé hozzák, amott egy másik nyíltan bizonyosságot tett mellette s a haláiba ment érte.

Láttam nagy sereg embert, a mint a „Béke” temploma felé özönlik, a „viszálykodás” szellemét letaszítják a magasból s a civakodókat az ég villáma semmisíti meg.

— S ugyan mire gondoltál, mikor mindezt láttad? — kérde az agg pápa.

— Az jutott eszembe, hogy Signorelli bizonyára elvesztette eszét. Azt hiszi talán, hogy az Antikrisztus idejében megszűnik a vetélykedés s paradicsommá változik a föld.

— Egyebet nem vettél észre?

Láttam aztán, hogy a szerzeteseket s apácákat egy óriási máglyán égetik el, a sátán ott áll az Antikrisztus mögött s a fölébe sugja, mit kell mondania, mit kell tennie.

— S mire gondoltál ekkor?

Igy szóltam magamhoz: Signorella nem eszelős, hanem nagy próféta volt. Az Antikrisztus bizonyára Krisztus képében jelenik majd meg s édenre varázsolja a földet. Ugy ékesíti fel minden gyönyörrel, hogy az emberek elfelejtik rajta az eget. A világ számára ez lesz a legesábitóbb kísértés.

— Most tehát meg fogod érteni, — vágott közbe a pápa, — hogy amit nekem elbeszélteél, nem újság előttem. Az egyház kezdettől fogva tanította, hogy az Antikrisztus Krisztus képében jelenik meg a földön.

— Hát Szentséges Atyám is azt hiszi, hogy ő már valóban megjelent? — kérde a szerzetes.

— Hosszu évek során ülök itt szent Péter székében s ne tudnám, hogy ő itt van köztünk? — felelte a pápa, — látok népeket támadni, kiket majd megemészt a földi szeretet, de gyűlölik az Istent. Látok mártírokat, kik a földi boldogságért vértanukká válnak. Látom, mint hajszolja, élesíti erejüket a jelszó: Törődjétek a földdel! épügy mint valamikor az a másik: Törődjétek az éggel! — lelkesíté őket.

Gondo atya szótlánul bólintott fejével.

— Belátod-e most már, miért cselekedtél helytelenül?

— Szentséges Atyám, oh tárd elém hibámat!

A jóságos aggyastján fölvetette tekintetét az ég felé. Ragyogó, vértüzi szeme mintha a jövőben kutatott volna az után, mi el van rejtve az emberek előtt.

— Gondo atya, — szólt aztán a szerzeteshez, — az a kised, mivel te Diamanteben hadakoztál, ki oly könyörületes, csodatevő volt, mint Krisztus maga, az a megvetett szegény kis gyermek, ki téged is legyőzött s a kit te Antikrisztusnak nevezel, tudod-e vajjon ki volt?

— Nem tudom, szentséges Atyám.

— És az, ki Signorelli freskóján a betegnek enyhülést ad, ki a gazdagok szívét megindítja s a hatalmasokat semmivé teszi, ki a földet paradicsommá varázsolja s az embereket arra csábítja, hogy felejték el az eget, hát az ki lehet? Vaj' tudod-e?

— Nem én, szentséges Atyám.

— Ugyan mi más lehetne, mint az antikrisztianizmus, a nemzetközi szocializmus?

(Folyt. köv.)

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók. Sürgőnycim: VASBETON UDVAR. Arany érem és diszoklevél.

MORVAI ANTAL ÉS NOVÁK MIHÁLY

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítására rendszere szerint.

RABITZ - MUNKÁK.
Elvállal beton-csatornázást, betonirozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTOSŐVEK.
Keramit és metlachi lapok.

SZABADKÁN,
a vasuti indóházzal
:: szemben. ::
TELEFON-SZÁM: 238.
Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, viztartók és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KŐAGYAGCSŐVEK.
Portland-cement és hidraulikus mész nagyban és kicsinyben.

VAKOLATI KŐPOR.

Figyelem! Aki bármi ingó vagy ingatlan eladni vagy bérebe venni szándékozik, valamint

penzkölcsönt felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyenlekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást (információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és életkötni,

biztosításokat

hirdetéseket hirdapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

dijtöbblet vagy késedelmi kártérítés megreklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

penzbeszedéseket (inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvényszéki bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik. 92-196

Maklatur papiros

100 kiló 12 korona kapható lapunk kiadóhivatalában Rákóczi-utca 20. szám.

Jó házikoszt

teljes ellátással kapható I-ső kör, Ányos-utca 97. számú házban lakó **kifőzőnél.**

Ugyanonnán házhoz is kihordható a koszt. 471-3-2

A városi tűzoltó laktanyával szemben 446-30-15

SAROK TELEK

szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-utca 233. szám alatt.

Kereskedők

részére szükséges pénztári bárcák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

céglapok nélkül 100 darabonként 30 fillérért kaphatók a ::

Szabadkai Nyomda-

és

Hirlapkiadó-vállalat

mint szövetkezetnél

IV., Rákóczi-utca 20.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körömczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifjú vagy felnőtt.

Ára fűzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezetnél Szabadkán.

Láb-, kéz-, hónalj-

Izzadás ellen

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, bűzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít. Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerárában Szabadkán. 416-36

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyoradójában.